

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

96. An, si is, cui dispensativè concessum, habere duo incompatibilia simul cum facultate alterum dimittendi, & loco illius dimissi eliud recipiendi, unum ex iis in favorem alicujus dimittat, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

eam nullam fore, utpote factam inhabili & incapaci, tradit Castrop. loc. cit. n. 10.

Questio 93. An, si statuto aliquo speciali (idem est de testatoris voluntate) cautum est, ut beneficium aliquod simplex cum alio quovis obtineri nequeat, est neutrum aliis requirat residentiam, nec aliunde sint incompatibilia, ipso jure primum vacet per obtentionem secundi?

Responder affirmativè Azor. cit. c. 13. q. 8. (et si addat, sic esse post Trid. & aliàs ante Trid. fecus fuisse, quia tunc data optio, ut uno sibi retento, alterum dimitteret) gl. 15. n. 130. expressè dicens vacare ipso jure in omnibus casibus, in quibus fundator ita disponit. Idem tradit Lott. l. 3. q. 23. n. 1. nempe licere cuivis fundatori statuere, etiam circa beneficia aliàs de jure nullatenus incompatibilia, ne fundatum à se beneficium conferatur habenti jam aliud; vel etiam ne habens beneficium à se fundatum assequi insuper possit aliud; inductà etiam ipso jure vacatione præhabiti, si fecus, & contra voluntatem suam fiat: & ait Lott. hanc fundatoris legem per Episcopum approbatam usque aded servandam esse, ut sit immutabilis.

Questio 94. An, dum habenti duo non sufficientia conferat in super alius non incompatible, vacent ipso jure illa duo præhabita?

Respondeo in sententia illorum, qui affirmant posse habenti insufficientia plura & plura concedi, usque ad congruam sustentationem, negativè: patet. quin & Parif. l. 3. q. 1. n. 129. ait, in eo, qui habet magnam multitudinem beneficiorum, per hoc non intrare vacationem ipso jure, de qua in c. de multa, de præb. & in extravag. execrabilis. de cetero in contrarium adducit Garc. p. 11. v. 5. n. 310. Responsionem S. Congregationis, ubi dicitur: si Ordinarium conferat tertium beneficium habenti jam duo beneficia simplicia insufficientia ad sustentationem, esse quidem validam collationem tertii beneficii; sed vacare illa duo prima, si illud tertium per se sit sufficientis; aliàs si hoc non sit sufficientis, provisum debere alterum ex iis dimittere: & si provisus habens illud beneficium tertium continuet possessionem amborum præhabitorum, illa ambo vacent.

Questio 95. An si habenti jam duo, vel plura beneficia incompatible, ex dispensatione legitima conferatur tertium incompatible, vacent ei ipso omnia illa priora?

Respondent affirmativè Azor. cit. c. 13. q. 10. Garc. cit. c. 5. n. 169. Pirh. tit. de præb. nu. 172. juxta clem. si plures, de præb. ubi dicitur: si plures obtinens dignitates aliam dignitatem aut beneficium, curam animarum habens acceperit, dispensatione super hoc legitime non obtentà, ejus possessione adeptà pacificè dignitates, quas prius habebat, ipso jure vacare censemus. sicut, si dignitatem unicam obtinenti alia similis conferatur, ejus pacificè possessione habità, prima de jure vacaret. Et idem ait Azor. ibid. quod etiam per adeptionem quarti vacent omnia tria præhabita; eod quod citata clem. loquatur generatim si plures obtinens. Nec obstat, quod collatio tertii illius aut

quarti beneficii non valeat, seu nulla sit in eo casu (secus ac contingit, dum habenti duo compatible confertur tertium); hanc enim collationem valere, etsi duo prima beneficia tum vacent, asserit Azor. cit. q. 10. §. quares. ut Garc. & Pirh. loc. cit. n. 173. juxta c. Ordinarium, de off. jud. Ordinar. in 6. ubi dicitur, quod habenti plura incompatible etiam cum sufficiente dispensatione, non potest aliud tale conferri, nisi dispensatio etiam ad illud extendatur, vel nisi prius habita resignet, & alia collatio nullius est momenti, adeoque non videatur posse inducere vacationem præhabitorum: non obstante enim hac invaliditate collationis, adhuc per pacificam possessionem tertii aut quarti illius adeptam vacant priora, juxta c. eum qui, de præb. in 6. ubi dicitur: per adeptionem beneficii incompatible de facto (hoc est absque justo titulo) obtenti, ita vacare primum, sicut per adeptionem justam seu legitimam. Pirh. cit. n. 173. Garc. n. 171. dicens sic intelligi cit. clem. à gl. ibid. v. vacare, Cardinal. & c. item à Dominic. in c. Ordinarium. §. in conferendis. n. 5. & 7. Franc. nu. 2. Gamb. de off. leg. l. 5. tit. an legatus possit uni conferre plura. n. 150. Roffiniac. de benef. c. 5. n. 37. idque etiam secundum aliquos procedere, non adeptà pacificè possessione tertii; dum per provisum steterit, quod minus eam adipisceretur, nisi ante renunciaverit possessioni tertii minus legitime facta; ne melioris conditionis sit, qui acceperat collationem tertii illicitam, quam quilibet tam. Contrarium tamen quodam hoc sustinente Garcia n. 173. cum cit. gl. v. vacare. & Bonifac. ibid. nu. 10. & 24. & Mascari. de præb. conclus. 187. nimirum, quod in eo, cui facta invalide collatio, seu habente titulum reprobata, vacatio inducatur per solam assecutionem possessionis de facto reipsa; nec consideretur, eum potuisse illam assequi; verum, ut vides, Auctores hi loquentes juxta textum cit. clem. si plures. loqui videntur de præhabitis incompatible, & tertio accedente incompatible, incompatibilitate non ortà merè ex sufficientià, sed aliunde; quia v. g. dignitates sunt & c. unde meritò manet in dubio, utrum ex dispensatione habens duo vel plura, ideo præcisè incompatible, quia singula vel unum illorum, aut aliqua sufficientia, ea amittat per assecutionem tertii vel quarti, etiam incompatible ratione sufficientià, vel aliunde.

Questio 96. Quid, si is, cui dispensativè concessum habere duo incompatible simul cum facultate alterum dimittendi, & loco illius dimissi aliud recipiendi, unum ex iis in favorem alicujus dimittat, reservatis sibi illius fructibus, vacent priora duo per assecutionem alterius?

Respondet negativè Azor. cit. q. 10. §. quærat ali. quis. eod quod, qui fructus beneficii habet vel retinet, non dicatur habere beneficium, ut Archid. & Gemin. in c. nemo, de elect. in 6. & fructus jurè non sint incompatibiles cum beneficio, ut AA. in c. super eo, de præb. in 6. Verum addit Azor aliis contrarium videri probabilius, eod quod, qui beneficium dimittit fructibus sibi reservatis, videatur non ex toto beneficium ipsum dimisisse. certè, si sermo est de incompatible ratione sufficientià, hæc posterior sententia est probabilior; quia ratione fructuum beneficium dicitur sufficientis, & tunc intentio dispensantis videtur fuisse, ne unà cum tertio retinendo ambo priora, abundaret fructibus.